

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาไม้สามปะหลัง
2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาพันธุ์ไม้สามปะหลัง
- กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาพันธุ์ไม้สามปะหลัง
- กิจกรรมย่อย : การเปรียบเทียบพันธุ์ไม้สามปะหลัง
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : การเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์ไม้สามปะหลัง (ลูกผสมชุดปี 2555)
4. ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Cassava Standard Yield Trial (2012 Hybrids)

5. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง	: นางสาวกุสุมา รอดแผ้วพาล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
ผู้ร่วมงาน	: นางสาวสุทัศนีย์ วงศ์ศุภไทย	ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์
	นายวรยุทธ ศิริชุมพันธ์	ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น
	นางจิณณจารี หาญเศรษฐ์สุข	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
	นางสุวลักษณ์ อมะวะวัลย์	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
	นายกุลชาติ นาคจันทิก	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
	นายอดิศักดิ์ สายนภา	ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง

6. บทคัดย่อ

การเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์ไม้สามปะหลัง ในปี 2558/59 เป็นการนำลูกผสมปี 2555 ที่คัดเลือกจากงานเปรียบเทียบเบื้องต้นปี 2557/58 จำนวน 20 พันธุ์ โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 25 กรรมวิธี ทำ 3 ซ้ำ ทดลอง 3 สถานที่ คือ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์และศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น โดยปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคม 2558 เก็บเกี่ยวในช่วงเดือน พฤษภาคม 2559 ผลการทดลองพบว่า เมื่อพิจารณาคัดเลือกพันธุ์ โดยเปรียบเทียบลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ผลผลิตหัวสด เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง ดัชนีเก็บเกี่ยว และความสูง โดยเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน สามารถคัดเลือกไว้ได้ 10 พันธุ์ ได้แก่ CMR55-09-6 CMR55-09-21 CMR55-11-1 CMR55-26-6 CMR55-26-58 CMR55-35-11 CMR55-36-22 CMR55-46-64 CMR55-53-15

และ CMR55-126-20 โดยที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ทั้ง 10 พันธุ์ที่คัดเลือกไว้ ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย 1,622- 4,372 กก./ไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 20.7-27.6 % ผลผลิตแป้งเฉลี่ย 459-1,087 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 0.59-0.74 และความสูงเฉลี่ย 170-237 เซนติเมตร ส่วนพันธุ์เปรียบเทียบ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ 3,950 4,800 2,572 3,467 และ 3,605 กก./ไร่ มีเปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 18.2 30.1 27.0 26.3 และ 21.8 % และผลผลิตแป้งเฉลี่ย 731 1,444 690 913 และ 794 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 0.75 0.71 0.57 0.77 และ 0.72 และความสูงเฉลี่ย 161 201 183 147 และ 200 เซนติเมตร ตามลำดับ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ทั้ง 10 พันธุ์ที่คัดเลือกไว้ ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย 2,372- 3,844 กก./ไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 19.0-24.7% ผลผลิตแป้งเฉลี่ย 516-801 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.31-0.52 และความสูงเฉลี่ยระหว่าง 278-308 เซนติเมตร ส่วนพันธุ์เปรียบเทียบ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ 3,317 4,394 3,978 3,272 และ 3,566กก./ไร่ มีเปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 24.3 22.7 23.7 25.5 และ 19.3% และให้ผลผลิตแป้งเฉลี่ย 808 998 941 835 และ 690 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 0.52 0.49 0.54 0.47 และ 0.46 และความสูงเฉลี่ย 280 300 301 296 และ 293 เซนติเมตร ตามลำดับ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ทั้ง 10 พันธุ์ที่คัดเลือกไว้ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย 2,283- 3,694 กก./ไร่ เปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 14.6- 19.7% ผลผลิตแป้งเฉลี่ย 352- 596 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ยระหว่าง 0.47-0.55 และความสูงเฉลี่ยระหว่าง 246-307 เซนติเมตร ส่วนพันธุ์เปรียบเทียบ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 ให้ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ 2,856 3,472 2,717 2,300 และ 3,189 กก./ไร่ มีเปอร์เซ็นต์แป้งเฉลี่ย 17.6 18.7 20.5 19.4 และ 16.3 % และให้ผลผลิตแป้งเฉลี่ย 507 650 565 447 และ 521 กก./ไร่ ดัชนีเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 0.49 0.61 0.43 0.61 และ 0.62 และความสูงเฉลี่ย 232 272 257 181 และ 208 เซนติเมตร ตามลำดับ

7. คำนำ

มันสำปะหลังเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย สามารถนำไปใช้ทำประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ทำแป้ง อาหารสัตว์ แป้งแปรรูปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งยังใช้ในการผลิตพลังงานทดแทนกรรมวิชาการเกษตร โดยสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน และศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง จึงร่วมมือกันที่จะพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังที่ให้ผลผลิตสูงและเปอร์เซ็นต์แป้งสูง เพื่อแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปลูกต่อไป

การเปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์มันสำปะหลัง (ลูกผสมชุดปี 2555) เป็นขั้นตอนต่อเนื่องมาจากการเปรียบเทียบเบื้องต้น วางแผนการทดลองแบบ RCB ทำ 3 ซ้ำ สำหรับชุดลูกผสมชุดปี 2555 จะคัดเลือกพันธุ์มาปลูก 20 พันธุ์ และมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ 5 พันธุ์ คือ ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและแป้งสูงกว่าพันธุ์มาตรฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน

8. วิธีดำเนินการ

- อุปกรณ์

1. มันสำปะหลังพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกมาตรฐาน (ลูกผสมปี 2555) จำนวน 20 พันธุ์
2. มันสำปะหลังพันธุ์มาตรฐาน 5 พันธุ์ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 เพื่อเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ
3. เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์แป้ง แบบ Reimann Scale
4. ปุ๋ยเคมีเกรด 15-7-18
5. สารเคมีกำจัดโรค แมลง และวัชพืช

- วิธีการ

แผนการทดลอง วางแผนการทดลองแบบ RCB ทำ 3 ซ้ำ ขนาดแปลงย่อย 5x8 เมตร เก็บเกี่ยวพื้นที่ 3x6.4 เมตร

กรรมวิธี

มันสำปะหลังพันธุ์ต่าง ๆ 20 พันธุ์ และมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้เปรียบเทียบ 5 พันธุ์ ได้แก่ ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 13 และ เกษตรศาสตร์ 50

วิธีปฏิบัติการทดลอง

ปลูกมันสำปะหลังโดยใช้ระยะปลูก 0.80x1.00 เมตร ใส่ปุ๋ยเคมีเกรด 15-7-18 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับดินร่วนปนเหนียว และอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับดินทราย เมื่อมันสำปะหลังอายุ 1-1.5 เดือน โดยใส่ 2 ซ้ำ ลำต้นบริเวณชายพุ่มใบ แล้วพรวนดินกลบ กำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน และใช้สารกำจัดวัชพืชตามความจำเป็น ตรวจสอบแปลงทดลองสม่ำเสมอ เพื่อระวังการระบาดของโรค แมลง หากพบรีบทำการกำจัดโดยวิธีกล หรือ การใช้สารเคมี เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุ 12 เดือน โดยเก็บเกี่ยวเฉพาะ 3 แถวกลาง และเว้นแถวริมโดยรอบ วัดการเจริญเติบโต ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง แล้วคัดเลือกพันธุ์

การบันทึกข้อมูล

สภาพพื้นที่ ลักษณะดิน วันปลูก วันเก็บเกี่ยว การเจริญเติบโต ความสูง ลักษณะทรงต้น จำนวนต้นเก็บเกี่ยว น้ำหนักต้น ใบ และเหง้า น้ำหนักหัวสด ค่าดัชนีเก็บเกี่ยว เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง และระดับการเข้าทำลายของโรค และแมลงที่สำคัญ

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้น พฤษภาคม 2558 สิ้นสุด กรกฎาคม 2559

ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง

ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์

ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น

9. ผลการทดลองและวิจารณ์

พันธุ์มันสำปะหลังที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น จำนวน 20 พันธุ์ เมื่อนำมาปลูกเปรียบเทียบมาตรฐาน ในเดือน พฤษภาคม 2558 ซึ่งปลูกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ และศูนย์วิจัยพืช

ไร่ขอนแก่น โดยมีพันธุ์มาตรฐานที่ใช้ตรวจสอบ คือ พันธุ์ระยอง 5 ระยอง 9 ระยอง 11 ระยอง 86-13 และ เกษตรศาสตร์ 50 ผลการทดลองพบว่า สามารถคัดเลือกพันธุ์ ได้จำนวน 10 พันธุ์ คือ CMR55-09-6 CMR55-09-21 CMR55-11-1 CMR55-26-6 CMR55-26-58 CMR55-35-11 CMR55-36-22 CMR55-46-64 CMR55-53-15 และ CMR55-126-20 ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความสูง การให้ผลผลิต เปอร์เซ็นต์แป้ง ผลผลิตแป้ง และดัชนี เก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุครบ 12 เดือน ในเดือน พฤษภาคม 2559 สูงกว่า/ใกล้เคียงกับพันธุ์มาตรฐาน ดัง แสดงในตารางที่ 1 ถึง 3

ผลการทดลองแต่ละแห่งมีดังนี้

ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง พันธุ์มาตรฐาน ให้ผลผลิต ดังนี้

พันธุ์ระยอง 5	ให้ผลผลิต 3,950 กก./ไร่ มีแป้ง 18.2% ให้ผลผลิตแป้ง 731 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 9	ให้ผลผลิต 4,800 กก./ไร่ มีแป้ง 30.1% ให้ผลผลิตแป้ง 1,444 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 11	ให้ผลผลิต 2,572 กก./ไร่ มีแป้ง 27.0% ให้ผลผลิตแป้ง 690 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 86-13	ให้ผลผลิต 3,467 กก./ไร่ มีแป้ง 26.3% ให้ผลผลิตแป้ง 913 กก./ไร่
พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50	ให้ผลผลิต 3,605 กก./ไร่ มีแป้ง 21.8% ให้ผลผลิตแป้ง 794 กก./ไร่
พันธุ์ที่คัดเลือกได้ทั้ง 10 พันธุ์	ให้ผลผลิต 1,622- 4,372 กก./ไร่ มีแป้ง 20.7-27.6 %

ผลผลิตแป้ง 459-1,087 กก./ไร่ โดย

- CMR55-46-64 CMR55-09-6 และ CMR55-36-22 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยอง 5 CMR55-53-15 และ CMR55-26-6 ให้ผลผลิตสูงกว่า เกษตรศาสตร์50 CMR55-11-1 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยอง 86-13 CMR55-09-21 CMR55-09-2 และ CMR55-35-11 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยอง 11
- CMR55-126-20 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยอง 11 และ 86-13 CMR55-26-6 CMR55-46-64 CMR55-11-1 CMR55-36-22 CMR55-26-58 CMR55-09-21 CMR55-53-15 และ CMR55-09-6 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า เกษตรศาสตร์50 CMR55-35-11 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยอง 5

ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ พันธุ์มาตรฐาน ให้ผลผลิต ดังนี้

พันธุ์ระยอง 5	ให้ผลผลิต 3,317 กก./ไร่ มีแป้ง 24.3% ให้ผลผลิตแป้ง 808 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 9	ให้ผลผลิต 4,394 กก./ไร่ มีแป้ง 22.7% ให้ผลผลิตแป้ง 998 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 11	ให้ผลผลิต 3,978 กก./ไร่ มีแป้ง 23.7% ให้ผลผลิตแป้ง 941 กก./ไร่
พันธุ์ระยอง 86-13	ให้ผลผลิต 3,272 กก./ไร่ มีแป้ง 25.5% ให้ผลผลิตแป้ง 835 กก./ไร่
พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50	ให้ผลผลิต 3,566 กก./ไร่ มีแป้ง 19.3% ให้ผลผลิตแป้ง 690 กก./ไร่
พันธุ์ที่คัดเลือกได้ทั้ง 10 พันธุ์	ให้ผลผลิต 2,372- 3,844 กก./ไร่ มีแป้ง 19.0-24.7%

ผลผลิตแป้ง 516-801กก./ไร่ โดย

- CMR55-09-6 และ CMR55-36-22 ให้ผลผลิตสูงกว่า เกษตรศาสตร์50

CMR55-126-20 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยะเวลา 5 และ ระยะเวลา 86-13
 - CMR55-09-21 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยะเวลา 5 และระยะเวลา 11
 CMR55-126-20 และ CMR55-35-11 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยะเวลา 9
 CMR55-11-1 CMR55-36-22 CMR55-26-58 CMR55-26-6 และ CMR55-53-15 ให้เปอร์เซ็นต์
 แป้งสูงกว่า เกษตรศาสตร์50

ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น พันธุ์มาตรฐาน ให้ผลผลิต ดังนี้

พันธุ์ระยะเวลา 5	ให้ผลผลิต 2,856 กก./ไร่ มีแป้ง 17.6% ให้ผลผลิตแป้ง 507 กก./ไร่
พันธุ์ระยะเวลา 9	ให้ผลผลิต 3,472 กก./ไร่ มีแป้ง 18.7% ให้ผลผลิตแป้ง 650 กก./ไร่
พันธุ์ระยะเวลา 11	ให้ผลผลิต 2,717 กก./ไร่ มีแป้ง 20.5% ให้ผลผลิตแป้ง 565 กก./ไร่
พันธุ์ระยะเวลา 86-13	ให้ผลผลิต 2,300 กก./ไร่ มีแป้ง 19.4% ให้ผลผลิตแป้ง 447 กก./ไร่
พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50	ให้ผลผลิต 3,189 กก./ไร่ มีแป้ง 16.3% ให้ผลผลิตแป้ง 521 กก./ไร่
พันธุ์ที่คัดเลือกได้ทั้ง 10 พันธุ์	ให้ผลผลิต 2283- 3694กก./ไร่ มีแป้ง 14.6- 19.7%

ผลผลิตแป้ง 352- 596 กก./ไร่ โดย

- CMR55-26-6 และ CMR55-09-6 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยะเวลา9
 CMR55-46-64 และ CMR55-35-11 ให้ผลผลิตสูงกว่า เกษตรศาสตร์50
 CMR55-36-22 และ CMR55-11-1 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยะเวลา 5
 CMR55-09-21 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยะเวลา11
 CMR55-126-20 และ CMR55-26-58 ให้ผลผลิตสูงกว่า ระยะเวลา86-13
- CMR55-126-20 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยะเวลา86-13
 CMR55-26-58 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยะเวลา 9
 CMR55-36-22 และ CMR55-46-64 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า ระยะเวลา 5
 CMR55-35-11 ให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงกว่า เกษตรศาสตร์50

10. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการนำพันธุ์มันสำปะหลังจำนวน 20 พันธุ์ ซึ่งเป็นลูกผสมปี 2555 มาเปรียบเทียบพันธุ์มาตรฐาน
 ในปี 2558/59 โดยใช้พันธุ์ระยะเวลา 5 ระยะเวลา 9 ระยะเวลา 11 ระยะเวลา 86-13 และเกษตรศาสตร์ 50 เป็นพันธุ์
 เปรียบเทียบ ปลูกลงที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยะเวลา ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ และ ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เก็บเกี่ยว
 เมื่ออายุครบ 12 เดือน จากผลการทดลองได้ทำการคัดเลือกไว้ได้จำนวน 10 พันธุ์ ได้แก่ CMR55-09-6 CMR55-
 09-21 CMR55-11-1 CMR55-26-6 CMR55-26-58 CMR55-35-11 CMR55-36-22 CMR55-46-64 CMR55-
 53-15 และ CMR55-126-20

11. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำพันธุ์ที่คัดเลือกได้เข้าเปรียบเทียบท้องถิ่นพันธุ์มันสำปะหลัง ในปี 2559/60 ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไปของการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง

Table 1 Plant Height, Fresh root yield, Starch content, Starch yield and Harvest index of Cassava Standard Yield Trial (2012 Hybrids) at Rayong Field Crops Research Center 2015/16

Clone	Planting Date : May 20, 2015		Harvesting Date : May 10, 2016		
	Pt.Height	Root Yield (kg/rai)	Starch Content	Starch Yield	H.I.
CMR55-07-85	217	2,525	20.8	527	0.57
CMR55-09-2	196	2,706	27.3	739	0.59
CMR55-09-6	204	4,183	22.6	952	0.66
CMR55-09-21	231	3,289	23.6	772	0.74
CMR55-11-1	236	3,533	24.8	878	0.71
CMR55-18-51	199	2,534	23.4	592	0.71
CMR55-26-6	236	3,617	25.9	957	0.62
CMR55-26-58	193	2,256	23.8	540	0.73
CMR55-35-11	170	2,694	20.7	578	0.66
CMR55-36-22	219	4,100	24.8	1024	0.68
CMR55-46-64	218	4,372	24.9	1087	0.61
CMR55-50-29	207	1,811	25.3	451	0.55
CMR55-53-15	237	3,689	23.5	878	0.59
CMR55-64-79	226	1,117	18.9	212	0.70
CMR55-64-109	221	2,228	25.9	626	0.42
CMR55-68-21	116	1,833	22.7	416	0.70
CMR55-97-26	123	750	13.1	98	0.50
CMR55-126-20	224	1,622	27.6	459	0.63
CMR55-136-5	220	1,789	22.3	395	0.66
CMR55-145-3	226	983	27.3	268	0.66
R5	161	3,950	18.2	731	0.75
R9	201	4,800	30.1	1,444	0.71
R11	183	2,572	27.0	690	0.57
R13	147	3,467	26.3	913	0.77
KU50	200	3,605	21.8	794	0.72
F-TEST	**	**	**	**	**
LSD (0.05)	39.89	1,689	3.85	450.76	0.12
cv (%)	11.94	30.67	8.59	33.46	9.77

*, ** = significant at P < 0.05 and P < 0.01 respectively

ns = non-significant

Table 2 Plant Height, Fresh root yield, Starch content, Starch yield and Harvest index of Cassava Standard Yield Trial (2012 Hybrids) at Nakhon Sawan Field Crops Research Center 2015/16

Planting Date : May 27, 2015

Harvesting Date : May 3, 2016

Clone	Pt.Height	Root Yield (kg/rai)	Starch Content (%)	Starch Yield	H.I.
CMR55-07-85	280	1,794	21.3	384	0.38
CMR55-09-2	293	2,350	22.8	536	0.38
CMR55-09-6	308	3,844	19.2	733	0.51
CMR55-09-21	278	3,166	24.7	791	0.48
CMR55-11-1	293	2,689	22.5	605	0.41
CMR55-18-51	295	2,833	19.1	543	0.41
CMR55-26-6	286	2,372	21.8	505	0.31
CMR55-26-58	301	2,939	21.9	647	0.41
CMR55-35-11	293	2,606	22.7	588	0.36
CMR55-36-22	304	3,617	22.1	803	0.41
CMR55-46-64	295	3,233	18.9	614	0.49
CMR55-50-29	285	2,245	25.0	561	0.32
CMR55-53-15	281	2,628	21.2	546	0.43
CMR55-64-79	288	3,511	20.5	724	0.44
CMR55-64-109	301	2,639	17.0	459	0.42
CMR55-68-21	275	2,600	21.4	557	0.46
CMR55-97-26	289	2,767	18.6	515	0.40
CMR55-126-20	306	3,399	23.6	800	0.52
CMR55-136-5	286	3,733	20.4	764	0.42
CMR55-145-3	284	3,350	25.4	854	0.49
R5	280	3,317	24.3	808	0.52
R9	300	4,394	22.7	998	0.49
R11	301	3,978	23.7	941	0.54
R13	296	3,272	25.5	835	0.47
KU50	293	3,566	19.3	690	0.46
F-TEST	**	**	**	**	**
LSD (0.05)	12.64	920.09	2.81	213.16	0.10
cv (%)	2.64	18.24	7.86	19.33	14.13

*, ** = significant at P < 0.05 and P < 0.01 respectively

ns = non-significant

Table 3 Fresh root yield, Starch content, Starch yield and Harvest index of Cassava Standard Yield Trial (2012 Hybrids) at Khon Kaen Field Crops Research Center 2015/16

Planting Date : June 5, 2015		Harvesting Date : May 18, 2016			
Clone	Pt.Height	Root Yield (kg/rai)	Starch Content (%)	Starch Yield	H.I.
CMR55-07-85	317	2,872	16.7	477	0.52
CMR55-09-2	305	2,106	17.8	376	0.34
CMR55-09-6	279	3,550	16.3	582	0.53
CMR55-09-21	255	2,811	16.2	445	0.55
CMR55-11-1	282	2,933	14.6	427	0.51
CMR55-18-51	300	1,986	15.3	302	0.37
CMR55-26-6	272	3,694	16.1	594	0.47
CMR55-26-58	249	2,561	18.7	479	0.51
CMR55-35-11	246	3,255	16.9	549	0.48
CMR55-36-22	274	3,128	18.6	599	0.55
CMR55-46-64	306	3,278	17.8	583	0.52
CMR55-50-29	294	1,986	17.8	359	0.36
CMR55-53-15	307	2,283	15.4	354	0.48
CMR55-64-79	296	3,011	14.3	434	0.47
CMR55-64-109	305	1,733	16.0	289	0.40
CMR55-68-21	213	1,700	14.9	251	0.45
CMR55-97-26	205	2,667	14.7	391	0.51
CMR55-126-20	287	2,705	19.7	531	0.54
CMR55-136-5	273	2,706	15.7	430	0.52
CMR55-145-3	294	2,833	20.3	573	0.59
R5	232	2,856	17.6	507	0.49
R9	272	3,472	18.7	650	0.61
R11	257	2,717	20.5	565	0.43
R13	181	2,300	19.4	447	0.61
KU50	208	3,189	16.3	521	0.62
F-TEST	**	*	**	*	**
LSD (0.05)	36.08	1133.03	2.81	214.53	0.11
cv (%)	8.19	25.25	10.04	27.89	13.90

*, ** = significant at P <0.05 and P < 0.01 respectively

ns = non-significant